

Asia: VN/15071/2022

STM060:00/2022 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lääkehuollon kustannustehokkuuden parantamista koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tehy kannattaa esitysluonnoksen tavoitteita alentaa avohuollon lääkkeiden hintoja ja kohtuullistaa lääkkeiden käyttäjien lääkehoidon kustannuksia. Muiden kuluttajatuotteiden hintojen nousun ohella korvattavien reseptilääkkeiden nettohinnat, jotka sisältävät KELA-korvauksen, ovat nousseet keväällä 2022 (HS 13.5.2022). Kuluttajahintojen nousu vaikeuttaa erityisesti pienituloisten ja pitkäaikaisia sairauksia sairastavien kansalaisten toimeentuloa ja heidän mahdollisuuttaan ostaa tarvitsemansa lääkkeitä.

Samalla kun lääkehuollon kokonaisuudesta haetaan kustannussäästöjä, tulee myös turvata kattavan apteekkijärjestelmän toimintaedellytykset. Pidämme Tehyssä tärkeänä lääkkeiden saatavuuden yhdenvertaista ja alueellista kattavuutta koko maassa. Kaikissa apteekeissa tulee olla saatavilla riittävästi farmaseuttista henkilöstöä, jotta varmistetaan tarvittava lääkehoidon ohjaus ja neuvonta.

On tärkeää lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden tietoa ja osaamista biologisista lääkkeistä ja biosimilaareista sekä erilaisten hoitoratkaisujen taloudellisesta merkityksestä jo ammatillisessa peruskoulutuksessa sekä myös työuran aikaisessa täydennyskoulutuksessa. Potilaat ja asiakkaat keskustelevat lääkkeistä ja lääkehoidon toteutuksesta ammattihenkilöiden kanssa. Ajantasainen ja luotettava tieto tukee ammattihenkilöitä heidän ohjaus- ja neuvontatyössä. Yhtenäinen ja ymmärrettävästi annettu tieto tukee myös potilaiden/asiakkaiden sitoutumista lääkehoitoon ja lisää heidän hoitomyöntyvyyttä. Silloin kun biologinen lääke vaihdetaan biosimilaariin, on erittäin tärkeää, että potilas/asiakas osaa käyttää uutta annostelulaitetta ja häntä opastetaan siinä. Vastaanottokäynneillä niin erikoissairaanhoidossa kuin perusterveydenhuollossa pitää olla riittävästi aikaa neuvoa ja opastaa potilaita/asiakkaita. Lisäksi potilasoppaita tulee olla saatavissa paperisessa ja sähköisessä muodossa.

Tehyn näkemyksen mukaan rajatun lääkkeenmääräämisen erikoispätevyyden omaavien sairaanhoitajien osaamista tulee hyödyntää nykyistä paremmin biologisten lääkkeiden ja biosimilaarien osalta esimerkiksi lääkehoidon toteutuksen ohjaamisessa, annostelulaitteiden käytön opastamisessa, pistosohjauksessa sekä lääkehoidon seurannassa. Lääkkeenmääräämishoitajien tulisi saada täydennyskoulutusta biologisiin lääkkeisiin ja biosimilaareihin liittyen. Heidän osallistumisensa lääke-esittelyihin tulisi mahdollistaa.

Lausunnolla olevan hallituksen esitysluonnoksen mukaan Kelasta tulisi Valviran ja aluehallintovirastojen ohelle ammattihenkilöitä valvova valvontaviranomainen edullisimman biologisen lääkkeen määräämistä koskeva valvonnan osalta. Kelalle tulisi mahdollisuus antaa määräys lääkkeenmääräämisen korjaamiseksi, jota voitaisiin tehostaa uhkasakolla. Tehyn näkemys on se, että ensisijaisena lääkkeenmääräämisen ohjauskeinona tulisi hyödyntää nykyistä tehokkaampaa informaatio-ohjausta, ammattihenkilöiden itsensä ja organisaatioiden suorittamaa omavalvontaa sekä potilastietojärjestelmien kehittämistä. Ammattihenkilöiden ammattitoiminnan valvontamandaatin tulisi jatkossakin kuulua ensisijaisesti Valviralle sekä aluehallintovirastoille.

Yksityiskohtaiset kommentit

Pykälän 24 b § perusteluissa sivulla 42 käytetään käsitteitä 'terveydenhuollon palvelunantaja' ja 'terveydenhuollon toimintayksikkö'. Tarkoitetaanko näillä samaa asiaa?

Lausunnon valmistelu

Lausunnon valmistelussa on huomioitu Tehyn lääkkeenmääräämisen erikoispätevyysjaoston näkemykset.

Flinkman Mervi
Tehy ry